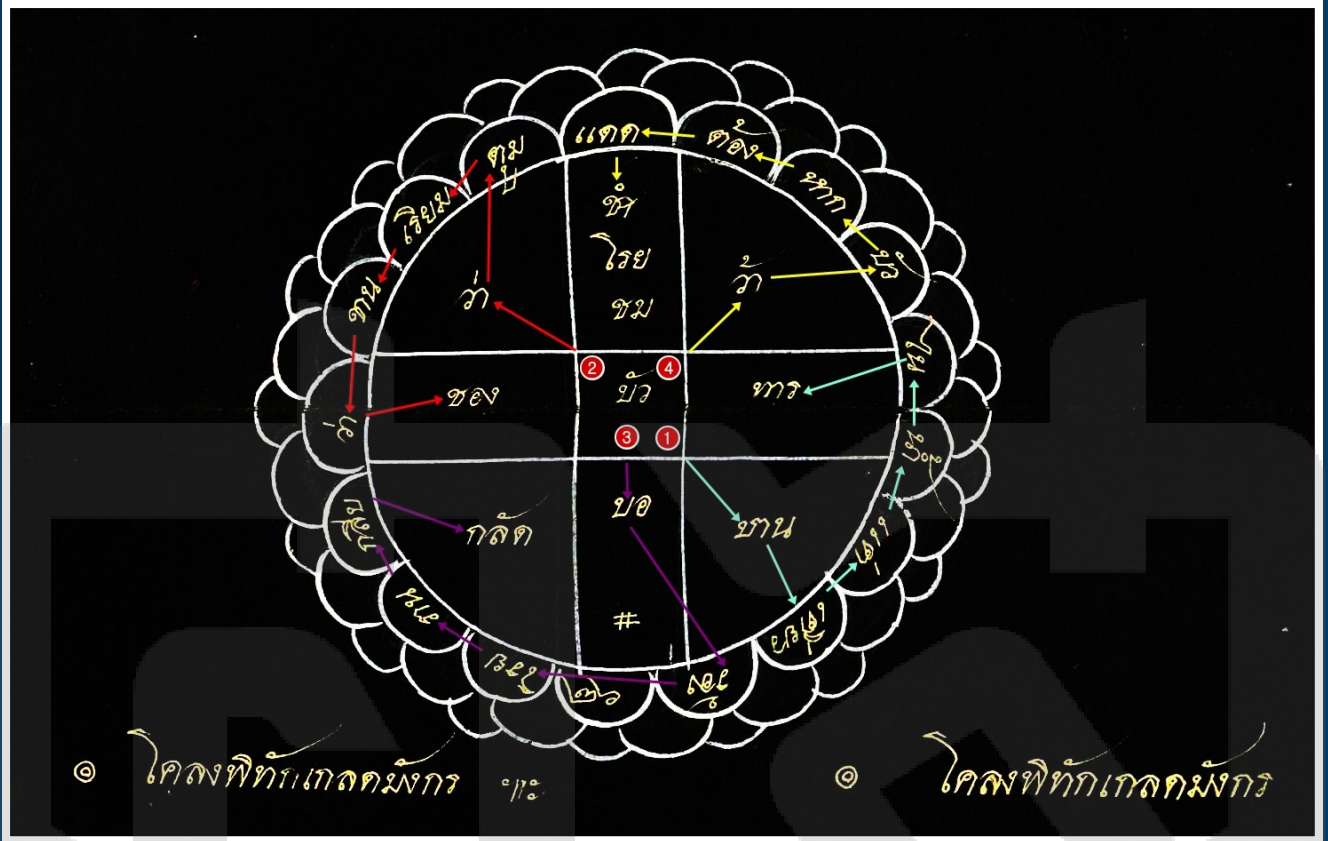

๑ โคลงพิทักษ์เกิดดม้งกร

- ๑ บัว บานเดียวแต่น้ำ ในธาร
- บัว ว่าตูมเรียมชาน ว่าชอง
- บัว บ่ร่วงโรยราน กลีบกลัด
- บัว ว่าบัวหากต้อง แดดซ้ำโรยชม

โคลงพิทักษ์เกิดดม้งกร รูปร่างลักษณะคล้ายดอกบัว โดยวางคำกลโคลงไว้ในดอกและกลีบบัว มีแบบแผนการถอนโคลงโดยบาทแรก(หมายเลข 1) เริ่มจากคำว่า “บัว” ที่อยู่ตรงกลางของดอกบัว (และจะเป็นคำเริ่มต้นของทุกๆ บาทอีกด้วย) ไล่คำลง มาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้(เส้นลูกศรสีฟ้า) จนถึงกลีบบัวแล้วไล่วนขวาขึ้นไป

บาทที่ 2 (หมายเลข 2) และบาทสุดท้าย (หมายเลข 4) เช่นเดียวกับกับบาทแรก แต่บาทที่ 3 (หมายเลข 3) มีลักษณะแตกต่างจากบาทอื่น คือ เริ่มตรงกลางแล้วไล่คำดิ่งลงมาจากทิศใต้ ไม่ใช่ทิศเฉียงเหมือนบาทอื่นๆ และไล่คำย้อนกลับไปทางซ้าย ไม่ใช่ทางขวาเหมือนบาทอื่นๆ เช่นกัน ซึ่งยังเป็นปริศนาอยู่ว่าทำไม? ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับชื่อโคลงก็เป็นได้ จึงต้องมีการศึกษากันต่อไป

ภาพ : สมุดไทยดำ “สมุดแบบโคลงมีสารพัด” จาก World Digital Library [www.wdl.org/en/item/8965]

แบบแผนการถอนโคลง : เทพยภวิที่ฎกสิม โดย ดร.นิยะดา เหล่าสุนทร